

Full diocesà

17 de novembre del 2019

p4 i 5 –Pelegrinatge sacerdotal al nord d'Espanya

p7 –Clausura del Sínode Amazònic

Elisabet d'Hongria

Santa Isabel, o Elisabet d'Hongria, era filla del rei hongarès Andreu II i nasqué l'any 1207 al castell de Presburg. A Elisabet, essent encara joveneta, la casaren amb el landgrave de Turíngia, Lluís, amb qui tingué tres fills. Ran de la mort del seu espòs Lluís, la seva jove vídua, Elisabet, que es movia dins l'òrbita de l'espiritualitat franciscana, optà per viure la pobresa evangèlica amb gran radicalitat i l'any 1229 demanà d'ingressar en el terç orde franciscà. Amb aquesta radicalització de la seva vida decidí fundar un hospital a Marburg destinat a pobres i desvalguts, que ella mateixa serví personalment fins que morí, prematurament, el dia 17 de novembre de 1231. Quatre anys després, el 25 de maig de 1235, Elisabet fou ja solemnement canonitzada pel papa Gregori IX.

El segle passat, ran del setè centenari de la naixença de santa Elisabet, arreu de Catalunya es divulgà una biografia popular de la santa titulada *Vida de Santa Isabel*, que fou estampada l'any 1907 a la ciutat de Manresa per iniciativa dels frares caputxins d'aquesta ciutat. Amb aquesta semblança biogràfica els franciscans seglars, o tercerols, descobrien un model a imitar, car els aproximava la figura d'una dona profundament franciscana, enamorada de la vida de pobresa evangèlica i, alhora, molt compromesa amb l'atenció i servei als pobres i desvalguts.

(Continua a la pàgina 6.)

«Sofrint amb constància us guanyareu per sempre la vostra vida»

Diumenge XXXIII durant l'any / Cicle C

Lectura de la profecia de Malaquies

Vindrà aquell dia abrusador com una fornal. Tots els orgullosos i els injustos seran igual que rostoll, i aquell dia, quan arribi, els incendiarà, no en deixarà ni l'arrel ni la tija, diu el Senyor de l'univers. Però per a vosaltres, que venereu el meu nom, sortirà el sol de la felicitat, i els seus raigs seran saludables.

(3,19-20a)

Salm responsorial

Ve el Senyor a judicar amb raó tots els pobles.

(Salm 97)

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Tessalònica

Germans, ja sabeu què heu de fer si voleu imitar-nos. Entre vosaltres no vivíem mai desvagats, i a ningú no demanàvem de franc el pa que menjàvem, sinó que ens escarrassàvem treballant nit i dia per no afeixugar ningú dels vostres. No és que no tinguem dret a la nostra manutenció, però volíem donar-vos un exemple amb la nostra vida, perquè vosaltres l'imitéssiu. Recordeu que quan érem entre vosaltres us repetíem aquesta regla: «Qui no vulgui treballar, que no mengi.» Us escrivim això perquè sentim dir que alguns de vosaltres viuen desvagats i, a més de no treballar, es posen on no els demanen. A tots aquests, els ordenem i els recomanem en nom de Jesucrist, el Senyor, que treballin en pau per guanyar-se el pa que mengen.

(3,7-12)

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

En aquell temps, alguns parlaven del temple, fent notar les seves pedres magnífiques i les ofrenes que el decoraven. Jesús digué: «Això que veieu, vindran dies que tot serà destruït: no quedarà pedra sobre pedra.» Llavors li preguntaren: «Mestre, quan serà tot això i quin senyal anunciarà que està a punt de succeir?» Jesús respongué: «Estigueu alerta, no us deixeu enganyar, perquè vindran molts que s'apropiaran el meu nom. Diran: «Sóc jo», i també: «Ja arriba el moment.» Deixeu-los estar; no hi aneu, amb ells. I quan sentireu parlar de guerres i de revoltes, no us alarmeu. Això ha de succeir primer, però la fi no vindrà de seguida.» Després

els deia: «Una nació prendrà les armes contra una altra, i un regne contra un altre regne. Hi haurà grans terratrèmols, fams i pestes pertot arreu, passaran fets espantosos i apareixeran al cel grans senyals d'amenaça. Però abans de tot això se us enduran detinguts, us perseguiran, us conduiran a les sinagogues o a les presons, us presentaran als tribunals dels reis o als governadors, acusats de portar el meu nom. Serà una ocasió de donar testimoni. Feu el propòsit des d'ara de no preparar-vos la defensa: jo mateix us donaré una eloqüència i una saviesa, i cap dels vostres acusadors no serà capaç de resistir-la o de contradir-la. Sereu traïts fins i tot pels pares, pels germans, parents i amics, en mataran alguns de vosaltres, i sereu odiats de tothom pel fet de portar el meu nom. Però no es perdrà ni un dels vostres cabells. Sofrint amb constància us guanyareu per sempre la vostra vida.»

(21,5-19)

«Per a vosaltres, que venereu el seu nom, sortirà el sol de la felicitat, i els seus raigs seran saludables»

El gran encert de la fe

Jean Hakolimana, prev.

L'auge de les ciències positives experimentals va donar la sensació de deixar en entredit la base de la nostra fe, essent així que aquesta no es fonamenta en l'experimentació o la demostració. Tanmateix, el camí de la fe ha demostrat un encert sorprenent en la comprensió profunda dels grans reptes de la realitat material. Va ser capdavantera a plantejar l'inici de tot en termes de creació, quan encara la ciència contemplava un món etern sense inici. Ara la teoria científica sobre els inicis de la vida està assentada. El mateix va succeir pel que fa a la fi del món. Ara els científics no tenen cap dubte: l'espècie humana, el planeta Terra, el sistema solar i les galàxies no existiran per sempre. Es discuteix si serà per excés de calor o de fred, però un dia tot acabarà.

El que més crida l'atenció és la poca incidència que genera sobre la vida diària aquesta consciència d'un final. La societat moderna, sobretot a Occident, assentada en el benestar, no vol pensar en cap final. Es viu en general des d'una sensació de seguretat inamovible. La consciència d'un final hauria d'ajudar a rebaixar la idolatria de cara al món, al progrés i al desenvolupament. La paraula de Déu d'aquest diumenge participa en aquest despertar una consciència nova, alçar la mirada, eixamplar el nostre horitzó per escapar d'aquesta finitud material que atrau i esclavitza alhora. Tal com ho recorda sant Pau als corintis, «nosaltres no fixem la mirada en això que veiem, sinó en allò que no veiem, perquè les coses que veiem passen, però les que no veiem duren per sempre» (1Co 4,18). La força de la fe és assumir un final que no té, però, l'última paraula sobre la nostra vida.

La imatge

Les instal·lacions del segon Temple de Jerusalem, destruïdes per l'exèrcit de Roma, incloïen un conjunt de dependències. Sobretot eren el lloc de la presència del Déu de l'Aliança enmig del seu poble. L'Evangeli n'anuncia un futur pessimista.

El temple cristià per a establir la relació amb Déu és el cos de Crist. Les nostres esglésies són memòria de la presència en la comunitat i en el món.

[La destrucció del Temple de Jerusalem \(1625\).](#)
Nicolas Poussin

Agenda

Lit. hores: Setmana I

18 dilluns

Dedicació de les basíliques de Sant Pere i Sant Pau de Roma
—Sant Aureli
—Sant Ot
1Ma 1,10-15.41-43.54-57.62-64/
Salm 118/Lc 18,35-45 o bé Ac
28,11-16.30-31/Salm 97/
Mt 14,22-33

19 dimarts

—Sant Crispí
2Ma 6,18-31/Salm 3/Lc 19,1-10

20 dimecres

—Sant Octavi
—Sant Benigne
2Ma 7,1.20-31/Salm 16/
Lc 19,11-18

21 dijous

La Presentació de la Benaurada Verge Maria al Temple
1Ma 2,15-29/Salm 49/Lc 19,41-44

22 divendres

—Santa Cecília
1Ma 4,36-37.52-59/1Cr 29,10-12/
Lc 19,45-48

23 dissabte

—Sant Climent I
—Santa Lucrecia
1Ma 6,1-13/Salm 9/Lc 20,27-40

24 Solemnitat de Crist Rei / Cicle C

—Santa Flora
—Santa Fermina
2Sa 5,1-3/Salm 121/Col 1,12-20/
Lc 23,35-43

Pelegrinatge sacerdotal al nord d'Espanya amb el senyor bisbe

Del 21 al 25 d'octubre un grup de dotze preveres acompanyats pel senyor bisbe viatjaren al nord de la península per visitar uns quants llocs de fort contingut espiritual. Els més significats: Covadonga, Liébana, catedral de Santander i Loiola; sense passar de llarg per altres indrets com Tarassona, les localitats de San Vicente de la Barquera, Santillana del Mar, Comillas i la singularitat de l'acollidora ermita de l'alberg del camí de Sant Jaume creat per Mn. Ernesto Bustio. De tot això, heus ací una breu descripció d'un dels participants.

Dia 21.- Viatge d'anada. Parada a Tarassona, missa en la preciosa catedral, on s'agermanen el gòtic, el mudèjar i el renaixement. Breu parada a Castro Urdiales i arribada a Santander, a l'antic seminari de Corbán.

Dia 22.- A Covadonga, com al Montserrat de Catalunya, hi conflueixen els cors de tots els asturians, creients o no, per la seva història, per l'entorn natural d'agresta bellesa i sobretot per la venerada imatge de la Mare de Déu, la «Santina». A la seva gruta vam concelebrar l'eucaristia. Després d'una visita exhaustiva al santuari i del dinar a Arenas de Cabrales, passarem per San Vicente de la Barquera, un dels pobles més atractius de Cantàbria per la variació del paisatge segons el vaivé de les mareas i, també, per l'esvelta i alhora massissa col·legiata gòtica que corona el nucli antic.

Dia 23.- De bon matí, el senyor bisbe va haver de deixar el

grup per motius familiars. Pluja abundant, fet que dóna un encant especial al claustrofòbic «Desfiladero de la Hermita», que regalima pertot arreu, i al riu Deva a punt de sortir de mare. El destí era Santo Toribio de Liébana, santuari que hostatja el fragment de la veracreu més gran del món. Juntament amb les garanties d'autenticitat de la tradició, les anàlisis científiques confirmen la procedència oriental d'aquesta fusta de xiprer, del segle I. Hi concelebrem la «Misa del Peregrino» i venerem la creu. El lloc té un especial magnetisme religiós. Havent dinat, a Potes, capital dels Picos de Europa, visitem, a l'emblemàtica Torre del Infantado, una interessant i didàctica exposició sobre els «Beats», comentaris medievals de l'Apocalipsi que nasqueren a Liébana, en el segle VIII, arran d'un escrit amb minatures del monjo sant Beat. Una altra visita summament il·lustrativa fou al Centro de Interpretación de los Picos de Europa. Tot això, gràcies al guia excepcional, Mn. Ernesto Bustio, encertat recercador d'alternatives útils en un dia tan plujós.

Dia 24.- Santander. El dijous al matí visitem la catedral, amb la cripta on es guarden relíquies dels sants màrtirs Celdoni i Ermenter, patrons de Santander. Fou precisament Ermenter qui donà nom a la ciutat. Aquests sants, sacrificats a Calahorra, són també ben presents en el nostre bisbat a les parròquies de Cellers i Cardona. Desafiant la inseguretats del temps travessem les platges i el palau de la Magdalena per aterrar al Faro Mayor, punt de màxima

III Trobada Parroquial de Tàrrega

Josep Castellà / Foto: Josep M. Martí Carnicer

L'església de Santa Maria de l'Alba acollí fa unes quantes setmanes la Missa de la Comunitat, obrint la celebració de la III Trobada Parroquial, en l'inici d'activitats del nou curs 2019-20 de la unitat pastoral parroquial de Tàrrega. Nombrosos feligresos ompliren el temple participant en l'eucaristia presidida pel rector, Mn. Josep Maria Vilaseca, acompanyat del diaca permanent Joan Novell.

En l'homilia Mn. Vilaseca comentà el lema de la visió «Família unida en Crist que surt per estimar» i demanà la total implicació dels grups de la comunitat, famílies i tota la feligresia.

Les pregàries i ofrenes de la jornada anaren a càrrec dels diversos representants dels grups i serveis parroquials, als quals després es féu la cerimònia d'enviament.

Continuà la tercera trobada amb un dinar de germanor a l'Espai Mercat, participant-hi 150 persones. A la sobretaula tingué lloc la projecció d'un vídeo de vuitanta minuts realitzat pel treballador apostòlic Oriol Sabé, amb una selecció d'imatges que són una mostra dels serveis i activitats dels grups de la parròquia targarina. Els assistents foren obsequiats amb un clauer recordatori de la jornada.

entrada al mar i des d'on s'obté una vista excepcional de la capital. Seguidament, vorejant la gran badia, de camí cap a Güemes, admirem la ciutat des d'una perspectiva frontal. Arribats al llogarret de Güemes, Mn. Ernesto ja ens hi espera. Aquest mossèn, de sòlides arrels catalanes, ha convertit la casa dels seus avantpassats en un alberg del camí de Sant Jaume, batejat com La Cabaña del Abuelo Peuto, en honor del seu avi. Aquest alberg ha crescut i ha esdevingut una parada balsàmica per als qui fan el camí del nord. Diem missa a l'«ermita», oratori decorat pel pintor claretà Maximino Cerezo Barredo i il·lustrat amb frases del P. Pere Casaldàliga. Precisament aquest és ben present en la nostra celebració casolana i entranyable. Dinem al mateix alberg i, amb el temps més segur, sortim cap a Santillana del Mar. Ens impacta la col·legiata amb el seu claustre ro-

mànic i la torbadora asimetria del temple. Passem sota la mola modernista de la universitat pontifícia de Comillas i, havent sopat al Barrio Pesquero, a descansar.

Dia 25.- Tornada. Parada a Loiola, on ens espera la noble i austera casa pairal de sant Ignasi. Ens complau molt l'explicació –en català!– de les diferents estances on el sant visqué la seva infantesa i la seva conversió. Missa a la capella del beat Germà Gàrate, dinar i... cap a casa. El balanç d'aquest pelegrinatge és positiu en tots els aspectes: els llocs visitats; el guia, Mn. Ernesto Bustio, amb la seva cabellera i barba blanques de lleó savi i manyac; el bon acolliment rebut; la potent gastronomia local; i, sobretot, la germanívola relació entre tots els «pelegrins», incloent-hi el servicial conductor de l'autocar.

El Dr. Joan Torra i Bitlloch, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya

Redacció

El Dr. Joan Torra i Bitlloch és el nou degà de la Facultat de Teologia de Catalunya (FTC). Substitueix en el càrrec el Dr. Joan Planellas i Barnosell, que el proppassat 4 de maig va ser nomenat arquebisbe metropolità de Tarragona. El cardenal Joan Josep Omella, gran canceller de l'Ateneu Universitari Sant Pacià, va fer públic la setmana passada el seu nomenament.

Joan Torra és diplomat en Teologia i Ciències Patrístiques a l'Institutum Patristicum Augustinianum, de la Pontificia Universitat Lateranense de Roma (1990), l'any 1987 es va llicenciar en Teologia per la FTC, en l'especialitat de Sistemàtica. En aquesta mateixa facultat va defensar, l'any 2017, la seva tesi doctoral en Teologia Dogmàtica, amb el títol «La sacramentalitat de la Pasqua en les cartes 54 i 55 de sant Agustí». Hi és professor de Patrologia des de 1999.

Mn. Torra també té una llarga trajectòria de servei al bisbat de Vic. Nascut a Manresa l'any 1954, fou ordenat sacerdot en 1982. Entre moltes fites, ha estat director d'estudis del Seminari Menor, rector de Santa Maria d'Oló, vicari episcopal de la zona sud (1994-2004), director de l'Institut de Ciències Religioses (2004-2008) i, des del 2004, rector de les parròquies de Torelló.

Amb motiu del seu nomenament ha declarat: «Em fa molt respecte el compromís de ser degà i miraré d'aprendre'n. Al cap i a la fi, penso que es tracta d'ajudar que tots puguem fer el que correspon a la Facultat i ens trobem còmodes en l'objectiu de ser un lloc de pensament i d'ensenyament de la teologia de cara a tenir permanentment a punt aquesta "paraula de Déu i sobre Déu" que sigui significativa.»

Avui és santa Elisabet d'Hongria

Fra Valentí Serra de Manresa, caputxí

(Prové de la pàgina 1.)

Santa Elisabeth d'Hongria representa el millor model d'aquella acció social d'inspiració catòlica que els franciscans seglars desenvolupaven en els primers decennis del passat segle vintè, quan els tercerols decidiren assumir i fer-se ressò de les directrius donades pel papa Lleó XIII des de la famosa encíclica *Rerum novarum*, publicada l'any 1891, especialment des de les activitats promogudes per les congregacions, o fraternitats, del Terç Orde Franciscà de les poblacions d'Arenys de Mar, Manresa, Igualada i Olot, que, amb gran compromís, promogueren moltes iniciatives d'acció social i benèfica.

Clausura del Sínode Amazònic a l'espera del Papa

Abans d'acabar l'any es preveu la seva exhortació apostòlica

El dia 27 d'octubre s'acabaven a Roma els treballs del Sínode Amazònic amb un gran relleu mediàtic. El document final proposa un gran desplegament eclesial a l'Amazònia, amb escoles, universitat i una comissió per a estudiar un ritu amazònic.

Entre els punts votats que van cridar més l'atenció figuren l'ordenació sacerdotal d'homes casats i el diaconat femení.

En el discurs final, el sant pare Francesc va advertir del perill de reduir el Sínode a temes funcionals i d'organització interna de l'Església. Va posar èmfasi en altres qüestions, però també es mostrà favorable a considerar les propostes organitzatives. Animà a la creativitat en

nous ministeris, encara que caldrà veure «fins on es pot arribar». Digué que reobriria l'estudi sobre si va existir en l'Església primitiva un diaconat femení pròpiament dit, després que la comissió formada a aquest efecte no arribés a cap conclusió definitiva. De l'ordenació d'homes casats no en va dir res. El Papa es va centrar en la destrucció humana i del medi natural que sofreix l'Amazònia, que manca zel apostòlic en el clergat i els religiosos joves i que els seminaristes i sacerdots de l'Amazònia que són becats per a estudiar a Europa han de retornar als seus països d'origen.

Per a abans d'acabar l'any 2019 es preveu la publicació de l'exhortació apostòlica que doni resposta a totes aquestes qüestions.

El llibre

Cuerpos de gloria

Jose Brage Tuñón

Palabra. 160 pàgines. 14,90 euros

Un llibre que ens interpel·la amb l'antropologia subjacent en l'anomenada Teologia del Cos.

Mai com en els nostres temps no ha estat necessari explicitar la profunda bellesa dels nostres cossos en la seva masculinitat i feminitat, la bellesa de la sexualitat inscrita en el nostre ésser, la bellesa de la unió sexual com a signe i instrument per a realitzar el do total de si per amor (el matrimoni), la bellesa del compliment del sentit esponsal del cos en el celibat i la virginitat, la bellesa de la destinació final dels nostres cossos, cossos de glòria.

És el que Joan Pau II va fer amb la seva Teologia del Cos. Descobrirem llavors la veritat inscrita en els nostres cossos per un Déu que és Amor.

L'Amazònia

Xavier Novell, bisbe de Solsona

Fa pocs dies es va fer públic el document final de l'Assemblea especial del Sínode dels Bisbes per a la zona panamazònica. El papa Francesc en el seu discurs final ressaltava la importància del document en relació als desafiaments evangelitzadors, ecològics, socials i pastorals de l'Església en aquelles latituds.

Els mitjans de comunicació generalistes han resumit el treball sinodal en dos titulars: l'Església obre la porta a l'ordenació d'homes casats i a l'accés de les dones al diaconat. Com en altres ocasions, us explico que ha dit el document final del sínode sobre aquests temes i us invito a llegir els punts en qüestió i tot el document complet –com sempre a la nostra pàgina web–.

Un previ. El document final d'un sínode és un document important però que no té valor normatiu. Allò que té valor és l'exhortació postsinodal que publiqui el Papa. Així, doncs, és temps d'esperar, que sembla que serà breu segons les paraules del Papa en el discurs conclusiu.

En el punt número 111 del document sinodal es demana "establir criteris i disposicions [...] d'ordenar preveres a homes idonis i reconeguts de la comunitat, que tinguin un diaconat permanent fecund i rebin una formació adequada per al presbiterat, podent tenir família legítimament constituïda i estable". El context d'aquesta petició és: la constatació que molts fidels a l'Amazònia no poden participar quasi mai a l'eucaristia ni rebre el sagrament de la reconciliació; el reconeixement del valor del ministeri ordenat celibatari; la defensa que la legítima diversitat no danya la comunió. Aquest punt no silencia que alguns pares sinodals s'han pronunciat a favor d'abordar el tema a nivell universal.

El punt número 103: constata el gran servei eclesial de les dones a la regió panamazònica; revela que a les consultes prèvies al sínode molts varen demanar que la dona pogués accedir al diaconat permanent; i, partint, de l'existència d'una comissió d'estudi de caràcter històric sobre el tema, s'afirma que "ens agradaria compartir les nostres experiències i reflexions amb la comissió i esperem els seus resultats".

Explicats els dos punts que han suscitat titulars esbiaixats, convé recordar que existeixen capellans casats a l'Església catòlica des de sempre. De fet, la recent presència de cristians catòlics de ritus oriental i dels seus preveres casats ens ha permès prendre'n més consciència. Fou l'Església llatina que a partir del s. V va anar escollint per al presbiterat només a homes cridats al celibat. Des de fa uns anys, l'Església catòlica llatina ordena com a preveres a pastors anglicans casats que demanen ingressar a l'Església catòlica i continuar essent pastors de comunitats. L'Amazònia pot ser un cas particular més d'ordenació presbiteral d'homes casats. Però, si el motiu d'aquest canvi en la disciplina eclesiàstica –és un tema que no afecta a la doctrina–, és l'atenció de les comunitats, si es disposa el que demana el sínode en el número 111, inevitablement altres regions que pateixen escassetat de clergat demanaran el mateix. Segurament també a Europa que patim una crisi vocacional molt greu des de fa molts anys.

